

Спомени за о.з. капитан I ранг инж. Божидар Костов Недялков (1938 – 2020 г.)

*Капитан I ранг Божидар
Недялков*

С Божидар, или както повечето които го познавахме му казвахме Божо, се познавам от м. февруари 1952 г. Това се случи когато той беше приет в новооткритото в гр. Варна Нахимовско училище. Тогава бяха приети ученици от 5 до 9 клас. В 10 клас се обучаваха 48 курсанти (кадети), преместени от НВМУ „Н. Й. Вапцаров“ Те са приети там през м. 1951 г., след завършен 9 клас.

Божидар постъпи в 7 клас на 14 г. Той е роден на 28 август 1938 г. в гр. Варна.

Още от началото на обучението в Нахимовското училище Божидар се отличаваше с веселия си нрав и общителност. Много бързо стана приятел не само със своите съученици

в класа, но и с тези от по-малките и по-големите класове.

*1952 г. От ляво надясно: Божидар
Недялков, Григор Григоров, в
Нахимовското училище*

Аз бях от групата нахимовци преместени от Морско училище. Ние вече бяхме учили в Морско училище почти половин година и бяхме най-старшите в Нахимовското училище. Както аз, така и голяма част от моите съвипускници, проявявахме интерес и общувахме с момчетата от всички класове. Аз се запознах с много от тях, като един от тези, с които имах по-близки отношения беше Божидар.

Той правеше впечатление на будно, весело, вечно усмихнато момче. През 1953 г. нашият випуск завърши Нахимовското училище и продължихме обучението си в Морско училище, което завършихме през 1957 г.

През 1955 г. Нахимовското училище беше закрито. Тогава Божидар е завършил 10 клас и е продължи обучението си в гимназия до завършване на средно образование. След това е постъпил в казармата и като войник кандидатства и е приет през 1957 г. във ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“ по специалност „Корабоводене“. Завършил е през м. декември 1961 г. с военно звание „лейтенант-инженер“.

Снимка от албум на Випуск 1957 – 1961 г. на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“

От 1961 до 1968 г. служи в Дивизион торпедни катери като командир на катер и командир на звено торпедни катери. През есента на 1962 г. Дивизионът торпедни катери беше преместен от Варна в Созопол. Година преди това Дивизионът противолодъчни кораби тип БО (Большой охотник), в който служех като дивизионен специалист по РТС, се премести от Варна в Созопол. Корабите бяха базирани на остров Свети Кирик.

Лейтенант Недялков, командир на торпеден катер

Единствената сграда за живеене на острова беше сградата на съществуващото до 1933 г. Рибарско училище, в която е било и Морското училище от 1934 до 1940 г.

Ние от Дивизион БО се зарадвахме от пристигането на катерниците. Сред тях имаше много приятели, в това число и Божидар. Почти всички офицери бяха без семействата си и живееха на острова. Общувахме много

помежду си. Помня, че преживяхме зимата 1962 - 63 г. трудно. Тя беше много студена и с много сняг. Созопол беше откъснат продължително време от другите населени места, в това число и от Бургас. Снабдяването с брашно и други хранителни продукти се осъществяваше с военни машини от Бургас.

*Капитан-лейтенант
Недялков, слушател във
ВА „Г. С. Раковски“*

От 1968 до 1973 г. капитан-лейтенант Божидар Недялков се обучава във ВА „Г. С. Раковски“ и завършва с квалификация „инженер по комуникационна техника“. До 1977 г. е дивизионен специалист по свръзки в Трети дивизион трални кораби във Варна.

От 1977 г. до 1986 г. последователно е преподавател, старши преподавател и заместник началник по учебната и строевата част на Мичманското средно военноморско училище (МСВМУ), Варна. След това службата му продължава във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, като старши преподавател-методист в Учебния отдел на училището.

През тези години аз бях началник на учебния отдел на училището. На

длъжността методист в учебния отдел, като правило се назначаваха опитни преподаватели по съответната специалност. Тъй като Божидар не беше служил и работил в Морското училище, началникът на училището ме попита дали може да бъде назначен на длъжност „методист“ в Учебния отдел. Аз отговорих без да се замислям, че може. Аргументирах се с опита му от службата на кораби във ВМС, от работата на длъжностите в МСВМУ и неговото академично образование. Разбира се, значение имаше и това, че се познавахме отдавна и бяхме приятели с Божидар.

На Божидар беше присвоено военно звание „капитан I ранг“, и беше назначен на длъжност „старши преподавател – методист“ в Учебния отдел на Морско училище.

Божидар Недялков, на работното място в Учебния отдел на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Аз нямах никакви колебания за назначаването му на тази длъжност защото познавах много добре Божидар като старателен, трудолюбив и отговорен офицер.

Голяма част от работещите в Учебния отдел познаваха Божидар и с радост го посрещнахме в отдела като колега.

Той много бързо усвои задълженията си на длъжността и със бодрото си настроение и тънкото си чувство за хумор стана един от неформалните лидери в отдела. Чувството му за хумор не го напускаше и в най-неприятните ситуации.

Много добре работеше с преподавателския състав от катедрите, офицерите и служителите от управлението на училището. Беше много приятно и леко да се работи с него и да се разговаря на различни теми от работата и живота.

Капитан I ранг Недялков участва активно при разработването на нови учебни планове за специалностите „Морски свръзки“ и „Радиолокация“, в това число и при преминаването към тристепенната система за висшето образование (бакалавар, магистър, доктор).

Той е основният идеолог и разработи почти всички документи, свързани със създаването през 2007 г. на Професионалния старшински колеж към ВВМУ.

От ляво надясно: Петко Ставрев, Румен Минков, Иван Йотов, Николай Йорданов и Божидар Недялков. 07.01.2009 г.

учебната практика на курсантите и студентите. Като старши ръководител на курсантите и студентите той участва в едено от най-далечните и трудни плавания на ветрохода „Калиакра“.

Неговият опит от МСВМУ беше много полезен при обноваване на необходимостта от Колежа и разработване основните документи за неговата организация и функциониране. Активно беше участието на Божидар при разработване на различни документи, свързани с акредитацията на ВВМУ и на отделни специалности. Божидар участваше и в ръководството на

На борда на „Калиакра“, някъде до брега на Северна Америка

Това беше плаването през Атлантическия океан до САЩ през 1992 г. Тогава на „Калиакра“ плаваха 25 курсанти от 3 и 4 курс. Корабът

участва в международната регата „Гранд регата Колумбус“ по случай 500 г. от откриването на Америка от Христофор Колумб.

Следяхме с интерес плаването на кораба и го очаквахме да се завърне във Варна.

Божидар разказваше интересно за плаването и преживяното в океана и посетените пристанища.

Ще спомена, че Божидар умееше интересно и дори забавно да разказва за различни случки от службата и живота. Той публикува няколко интересни разказа на сайта на „Морски вестник“. Като млад, а и по-късно пишеше и стихове.

Тук ще си позволя да публикувам едно негово стихотворение.

Паметта на випуска

На моите съвипускници посвещавам!

Божидар Недялков

*Ний помним още курсантските ноци
Писмата си помним с военната поща.
Поименно помним и цялата рота,
която се втурна в морето, в живота.
Ний помним плаца - строя параден,
всеки бе стегнат, изгладен, опрятен.
Три ръба на холандката се редяха,
на стегнат колан светеше бляхът.
Пътеката помним общовойсковата,
където мятахме ръчна граната.
И морската помним с трап и със сходня,
С мачта и ванти - на кораб подобна.
Ний помним базата, лодките гребни.
И стриктни прегледи ежедневни.
Помним плажа, учебния кораб
и тъмния кубрик с душна умора.
Помним първите пет неприятели,
които отменят, като награда.
Помним дългия „месец без отпуск“,
за някакъв малък в службата пропуск.
Ний помним как сутрин бързо се става,
бельото, леглото как се скатава.
Помним как всеки от нас е наричан
и прякорът свой дали е обичал.
Ний помним всичко, помним всички,
кой беше спортист, кой беше отличник,*

*кой може да кръшка, кой може да пее,
кой скечове прави – да ни разсее.
Ний помним още военната поща.
Поименно помним и цялата рота*

Януари 2013 г.

Между другото, при един от последните ни разговори с него говорихме за това да напише по-подробно за плаването му с „Калиакра“ до Америка. През 1992 г. Божидар заедно с голяма група офицери от армията беше освободен от военна служба, след повече от 30 г. години офицерска служба във Военноморския флот. След това той продължи да работи в учебния отдел като цивилен. Продължи да изпълнява функциите на методист, а също и други дейности, свързани с планирането и организацията на учебния процес и развитието на училището. Вече споменах за създаването на Професионалния старшински колеж през 2007 г.

През 2009 г. о.з. капитан I ранг Божидар Недялков прекрати работата си в Морско училище.

Божидар се отличаваше с вниманието и грижите, които полагаше за семейството си. С брат си о.з. капитан I ранг Филип Недялков поддържаше много близки отношения. Божидар беше искрен и верен приятел и коректен и внимателен с всички, които познаваше.

За голямо съжаление на 28 септември 2020 г. Божидар Недялков внезапно почина. Той имаше някакви проблеми със сърцето, но до последния момент беше все така весел и живееше нормален за възрастта живот.

Нека си спомним за прекрасния морски офицер, за коректния и внимателен колега, за верния приятел, за веселият и жизнерадостен Божидар.

Почивай в мир, Божо!

О.з. капитан I ранг Иван ЙОТОВ, от Випуск 1951 – 1957 г. на ВНВМУ „Н. Й. Вапцаров“

23 октомври 2020 г.
гр. Варна